

הערותיו של פרופיסור ר. אלברכטסן לדו"ח של מ. היימן

מ. היימן „מאון“ העביר לפרופיסור אלברכטסן שבאוניברסיטת קורנל את חוברתו על „תכנון והישגים בטיפוח“ באגודה להזרעה „און“, והננו מביאים בזה לידעית הבוקרים את הערותיו של הפרופיסור לדו"ח הנ"ל.

מר היימן היקר,

נא קבל את תודתי על חביבותך בשליחת הדו"ח מנובמבר 1960, בו אתה מוסר פרטים על תכניתכם בשימוש הפרים הצעירים ושיטות מבחני הצאצאים באגודתכם. שמתי לב לדמיות הרבה שבין שיטותיכם בהערכת הפרים לבין אלה הנהוגות אצלנו, פרט לעובדה שאין אתם מתקנים את התוצאות, לא לגבי אורך הלאקטאציה ולא לגבי תגיל. למרות זאת יש באפשרותכם להבחין בהבדלים שבין הפרים, כיון ששיטת מבחן זו חלה לגבי כל הפרים.

בעמוד 6 של הדו"ח הנך מביא את הנוסחה $N/N+12$ לציון הרגרסיה של הבנות העתידות, המבוססת על 50—80 בנות שנבחנו. גם אנו השתמשנו זמן־מה בנוסחה זו לאותה תכלית, אולם נאמר לי שבזמן האחרון שינינו את הנוסחה ל- $N/N+15$, הנראית קצת יותר מדויקת בתנאים שלנו, וכמובן שזה מצמצם במקצת את גורם הרגרסיה.

תכניתכם לבחון 3 פרים כדי לבחור מביניהם את האחד הראוי לשימוש — אף אנו מנסים לבצע זאת כאן בניו־יורק, ויש באפשרותנו לציין הצלחות מתקבלות על הדעת, כשתכנית זו הופעלה לגבי הגזע ההולשטייני. קשה יותר להגשים זאת בגזעים האחרים בגלל חוסר חומר למבחנים מסוג זה.

מעמוד 8 של הדו"ח אני למד שההפרש המשוקלל, החיובי והשלילי, הינו למעשה ההפרש בין בנות הפר העומד במבחן לבין בנות־ההדר (המקבילות) שלהן. כן שמתי לב לכך שהנכם עורכים את ההשוואה בין הפרים על בסיס כמות החלב ולא על בסיס תנובות השומן.

הנני שולח לך סיכום חדש על הפרים, שהנתונים עליהם מעובדים במעבדת המחקר שלנו. תוכל להיווכח מהטור האחרון של דו"ח זה שאנו עורכים חישובנו בחלב בעל אחוז שומן מתוקנן. בהתחשב במגמה של הזמן האחרון להקל בחשיבותו של השומן ולהעדיף במקום זה את כמות החלב (לגבי כל הגזעים), הרינו בוחנים עכשיו את שיטת תיקון החלב בהתאם לאחוז השומן הרגיל (האיפייני) לגבי כל גזע, וזה ישמש לנו יסוד נוסף בהערכת הפרים.

זוהי כמובן סטיה חדשה בשביל קהל הבוקרים שלנו ויש להניח שיעבור זמן עד שהשימוש בשיטה זו יובן ויתקבל על הדעת.

עוררו בי עניין גם הערותיך בקשר עם תכניתכם בהערכת האקסטאריאר (הטיפוס). אנו ממשיכים בשיטה זו תוך שיתוף עם ה־N.Y.A.B.C. (הקואופרטיב להזרעה מלאכותית של ניו־יורק). אנחנו בוחנים ברגיל את הטיפוסיות של עדרים שלמים ולא דווקא בנות נבחרות של פרים מהזרעה מלאכותית, אנחנו מקווים לפתח תכנית שלפיה ייבחנו העדרים לפחות בכל שנתיים ובדרך זו נוכל לאסוף נתונים שיורו לנו על תכונות מבנה־גוף המשפיעות במידה מסוימת על חיים ארוכים ופוריים יותר. עד עתה היינו אוספים נתונים על בהמית צעירות בעיקר, והיינו מעריכים את הפרים לפי הופעתן החיצונית של בנותיהם בגיל־שנתיים. וזאת היא, כמובן, הנקודה החלשה שבתכנית זו, כי אין לדעת כיצד יתפתחו אלה בעתיד. מאידך גיסא, אם המראה של בת בגיל של שנתיים אינו משביע רצון, ובייחוד מבנה העטין שלה, הרי אין להניח שהיא תשתבח מבחינה זו כעבור זמן.

אני מצרף בזה חומר שמסביר את אחת השיטות הנהוגות אצלנו בסיכום מבחן הטיפוסיות, ומציין שחסרונה העיקרי הוא בכך שאין תוצאות המבחן הזה יכולים להיכלל על נקלה בתעודת היוחסין של הפר. מכל מקום נוכחנו שוועדותינו לבחירת פרים מסתייעות במידה רבה באינפורמאציה זו בטרם תיפול ההכרעה. מצא מאוד חן בעיני רעיון התצוגות השנתיות של קבוצות בנות בלתי מבוררות, צאצאי הפרים הצעירים שעומדים להיבחן. מה שמעניין אותי הוא — כיצד מגיעים לדגם של בלתי מבוררות, וכמה ראשים מהווים קבוצה כזו? אם קבוצת הצאצאים של הפר היא גדולה למדי, הרי נראה שאפשר תמיד להרכיב קבוצת בהמות נאות־מראה מתוך כלל הבנות, אך יתכן שמצאתם דרך למנוע זאת.

כידוע לך עורכת ה־N.Y.A.B.C. תצוגה שנתית של בקר, בה מתקיימת התחרות לקבלת פרסים, ואגב, אפשר להתרשם בתצוגות אלה גם משוני ההופעה הטיפוסית שבין הפרים. הפרים שאינם מולידים בנות עם עטינים טובים וקווי גוף נאים, רק לעתים רחוקות יהיו מיוצגים בתערוכות. ועוד עובדה מעניינת — יש פרים שהם מיוצגים ע"י צאצאים במחלקת הבהמות הצעירות, אך לעתים קרובות אין מופיע אף לא צאצא אחד מהם במחלקת הבהמות החולבות. זה, כמובן, משמש הוכחה שעטיניהן של בנות פרים כאלה אינם בהתאם למשאלתם של הבוקרים.

נא סלח לי על שהארכתי במכתבי. הנני מחשיב את ההזדמנות לעיין בעלונים הכתובים יפה והננו מתגאים בעובדה שאנשיכם נזקקים לעניינים אחרים שפותחו כאן במוסד שלנו.

קבל ברכתי האישית, שלך בנאמנות

ריימונד אלברכטסן

פרופ. למשק המקנה באוניברסיטת קורנל